

PIENTEN YRITYSTEN JA LAITOSTEN

PELASTUSSUUNNITELMA

Yrityksen/laitoksen nimi

Tekijä: _____ pvm _____

Hyväksyjä: _____ pvm _____

Sisältö

1	PELASTUSSUUNNITELMAN TARKOITUS	3
2	KOHTEEN YLEISTIEDOT	3
	Perustiedot.....	3
	Turvallisuusorganisaatio	3
	Kiinteistötekniikka.....	4
	Kiinteistöhuolto/vikailmoitukset	5
	Kemikaalit.....	5
3	RISKIEN TUNNISTAMINEN JA ARVIOINTI	6
4	OMATOIMINEN VARAUTUMINEN	8
	Väestönsuojat	8
	Poikkeusolot.....	8
	Toimintaohjeet.....	9
5	PELASTUSSUUNNITELMAN YLLÄPITO JA TIEDOTUS.....	10
	Ylläpito	10
	Turvallisuusvalvonta	10

1 PELASTUSSUUNNITELMAN TARKOITUS

Pelastussuunnitelma tehdään yrityksen, laitoksen tai kiinteistön käyttäjien tarpeisiin. Suunnitelman tavoitteena on koostaa turvallisuuden kannalta tärkeät tiedot käyttäjien saataville ja kohentaa kohteen turvallisuustasoa.

Pelastussuunnitelman suunnitteluvelvoite perustuu [pelastuslakiin \(379/2011 14.§ ja 15.§\)](#) ja [pelastusasetukseen \(407/2011 1.§\)](#). Pelastussuunnitelman hyväksyy turvallisuudesta vastaava henkilö ja opastusta tekoon tarvittaessa antaa paikallinen pelastusviranomainen.

2 KOHTEEN YLEISTIEDOT

Perustiedot

Kohteen nimi			
Kohteen osoite			
Yrityksen/laitoksen toiminta	<i>Kuvaile toimintaa lyhyesti</i>		
Kiinteistön kokoontumispaikat	<i>1. Numeroi kaikki kokoontumispaikat</i>		
Rakennus	Toiminta	Henkilöiden määrä yö/pv	Kokoontumispaikka
	<i>Kirjaa rakennukset ja kohdista kokoontumispaikat</i>	<i>0/12</i>	<i>1.</i>
Asemapiirros liite 1	Pohjapiirros liite 2		
- Rakennusten nimet - Uloskäytävät ja henkilöstön kokoontumispaikka - Pelastustiet ja sammutusvedenottoapaikat rakennusten ympärillä (palopostit, luonnonvesipaikat). - Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden sijainti (kaasut, suuret sähköpääkeskukset ym.)	- Tilojen nimet / käyttö - Poistumistiet ja alkusammutusvälineet sekä ensiapuvälineet - Sähköpääkeskuksen, ilmanvaihdon hätäkatkaisijan, ensiapukäppin sekä mahdollisen paloilmoitinkeskuksen ja sprinklerikeskuksen sijainti - Väestönsuojan sijainti sekä muut merkittävät tiedot kiinteistöstä		

Turvallisuusorganisaatio

Turvallisuusjohto	Nimi	Yhteystiedot
Toimitusjohtaja	<i>Kirjaa keskeisimmät turvallisuuden henkilöt ja poista tyhjät rivit</i>	
Turvallisuuspäällikkö		
Työalueet/turvallisuusvalvojat		
Alue 1		
Alue 2		

Työsuojelu		
Työsuojelupäällikkö		
Työsuojeluvaltuutettu		
Varavaltuutettu		
Muu turvallisuushenkilöstö		
	<i>Tarvittaessa lisää rivejä tai poista</i>	

Kiinteistötekniikka

Suojaustaso	On	Huolto ja testaus	Kunnossapito-ohjelma	Sijainti / Lisätieto	Vastuhenkilö / yht.tiedot
Alkusammutuskalusto	x	<i>Sammutinhuolto liike ja testaus kiinteistöhuolto</i>		<i>Palo-osastoittain</i>	<i>Henkilö ja nro</i>
Automaattinen paloilmoitin					
Automaattinen sammutuslaitteisto					
Automaattinen savunpoisto					
Turva- ja merkkivalaistus					
Murtosuojaus					
Sisäinen hälytysjärjestelmä					
Keskuskuulutusjärjestelmä / vast.					
Sähkö					
Varavoimakone				<i>Kirjaa turvallisuustekniikka</i>	
ATK-laitteiden katkoton virransyöttö					
toimintoja, jotka voisivat aiheuttaa erityistä vaaraa tai muita vahinkoja sähkökatkoksen sattuessa?					

Kiinteistön sähköpääkeskuksen sijainti	
Kiinteistön veden pääsulun sijainti	
Ilmanvaihdon hätäpysäytyksen sijainti:	<i>Tarvittaessa lisää rivejä tai poista</i>

Kiinteistöhuolto/vikailmoitukset

Tehtävä	Nimi ja osoite	Yhteystieto
Kiinteistöhuoltoyritys Huoltomies	<i>Kirjaa kiinteistöhuollon henkilöt ja yhteystiedot</i>	
Isännöitsijä		
Avainkontrollin vastuuhenkilö		
Tietoturvallisuudesta vastaava		
Vartioliike		
Tulityöluvat		
Sähkölaitoksen vikailmoitukset		
Vesilaitoksen vikailmoitukset		
Kaukolämmön vikailmoitukset		
	<i>Tarvittaessa lisää rivejä tai poista</i>	

Kemikaalit

Kemikaali	Määrä	Säilytys (sijainti)	Vaara
<i>Nestekaasu</i>	<i>150kg</i>	<i>Ulkona parkkialueen reunalla kaapissa</i>	<i>Palava kaasu</i>

3 RISKIEN TUNNISTAMINEN JA ARVIOINTI

Turvallisuuden parantamiseksi ja ylläpitämiseksi riskien ja vaarojen tunnistaminen sekä arviointi ovat keskeinen osa turvallisuussuunnittelua yrityksessä tai laitoksessa. Ennalta tunnistettujen riskien ja vaaratilanteiden avulla pystytään suunnittelemaan ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja onnettomuuden torjuntaan tarvittavat välineet sekä ohjeet.

Riskiä tunnistaminen ja arviointi työyhteisössä tai laitoksessa tulee toteuttaa mahdollisimman laajalla otannalla. Näin saadaan eri näkökulmia ja kartoitettua mahdollisimman tehokkaasti tärkeimmät riskit. Kaikkiin mahdollisiin riskeihin ei ole tarkoituksenmukaista ottaa kantaa, vaan tunnistetaan ja arvioidaan keskeisimmät riskit yritykselle/kiinteistössä toimiville.

Yhteiskunnan häiriötilanteet (kuten laaja sähkökatko, käyttöveden saastuminen ym.) eivät ole yhteisön/kiinteistössä toimivien ratkaistavissa, mutta kuitenkin omatoimisella varautumisella luodaan edellytykset toimimiseen häiriötilanteen aikana.

Alla on esimerkki riskinarvion muutamasta keskeisimmästä kohdasta.

Mahdollinen riski	Missä ja miksi	Aiheutuvat seuraukset	Riskin ennaltaehkäisy	Kuinka toimitaan riskin toteutuksessa	Kuinka toimimme tilanteen jälkeen
Kerro riski yksilöidysti. Esimerkiksi : Tapaturma	Kerro missä riski voi toteutua ja miksi Esimerkiksi: Pihamaalla, liukastumisen vuoksi	Kerro mitä seurauksia tulee riskin toteutuksessa Esimerkiksi: Henkilövahingot ja pitkä poissaolo	Kerro kuinka omalla toiminnalla ja ennalta tehdyillä toimenpiteillä riskin toteutuminen saadaan estettyä tai vähennettyä sen todennäköisyyttä Esimerkiksi: Liukkauden torjunta hiekoittamalla	Kerro kuinka henkilöstö toimii tilanteessa ja viittaa jos toimintaohje on laadittu Esimerkiksi: Hätäensiapu , toimintaohjeen mukaan Ilmoitus 112	Kerro kuinka onnettomuuden tai tapaturman jälkeen jatketaan toimintaa Esimerkiksi: Tiedottaminen henkilöstölle, muutokset toimintaan ym.
Sairaskohtaus					
Tulipalo Räjähdykset					
Sähkökatko					
Vesivahinko					
Luonnononnettomuudet (tulva, myrskytuuli, rankkasade)					

Ulkoiset vaarat (tulipalo ja kemikaalionnettomuus lähialueella)					
Poikkeusolot					

4 OMATOIMINEN VARAUTUMINEN

Omatoiminen varautuminen liittyy osaltaan väestönsuojeluun ja toimimiseen poikkeus- sekä häiriötilanteissa. Poikkeus- tai häiriötilanteissa normaaliajan riskit eivät poistu, niiden mahdollisuus toteutua ja jopa uusia riskejä voi syntyä. Toimintaa yrityksessä tai laitoksessa lähtökohtaisesti tulee pystyä jatkamaan poikkeus- sekä häiriötilanteissa, joka on mahdollista, kun ko. tilanteisiin ennalta varaudutaan.

Väestönsuojat

	suoja 1	suoja 2	suoja 3	Suoja 4	suoja 5
Suojan sijainti	Rakennus 1, sosiaalitala 1		<i>Tarvittaessa poista tarpeet- tomat sarakkeet</i>		
Suojaluokka	S1				
Valmistumisvuosi	1995				
Henkilömäärä	23				
Väestönsuojan hoitaja	huoltoyhtiö Matti Meikäläinen				
Suojan tarkastus	06/2017				
Suoja huollettu	10/2012				
Käyttöönottosuunnitelma ja tarvikelista	Laadittu ja tarvikelista liite 3				

Poikkeusolot

Kohteen toimintaa on myös tarvittaessa kyettävä jatkamaan poikkeusoloissa. Kuvaa järjestelyt poikkeusoloissa alla olevaan taulukkoon.

Yrityksen/laitoksen toiminta poikkeusoloissa
<i>Kuvaa toiminta poikkeusoloissa. Kuinka paljon henkilöstöä on varattu, mitkä toiminnot säilyvät ym.</i>

Toimintaohjeet

Riskien tunnistamisessa ja arvioinnissa määritellään ennaltaehkäisy riskin eliminoimiseksi sekä toimenpiteet riskin toteutuessa. Toimintaohjeet tulee olla koulutettu henkilöstölle ja ne tulee olla saatavissa henkilöstöllä. Esimerkiksi toimintaohje tulipalotilanteessa on hyvä sijoittaa alkusammutuskaluston oheen näkyville.

Kirjaa suunnitelman liitteeksi liitettävät toimintaohjeet alla olevaan taulukkoon.

Pelastussuunnitelman liitteenä olevat toimintaohjeet
Toiminta hätätilanteissa ja hätäilmoitus
Tajuttoman potilaan ensiapu ja elvytys
Yleinen vaaramerkki
Ohje kaasuvaara tilanteessa
Ohje säteilyvaara tilanteessa
Ohje toimintaan uhkatilanteessa
Ohje kiinteistötekniikan häiriöissä

5 PELASTUSSUUNNITELMAN YLLÄPITO JA TIEDOTUS

Pelastussuunnitelma tehdään yritystä/laitosta ja henkilöstöä varten. Tarkoituksena on koota toiminnan turvaamisen ja henkilöturvallisuuden kannalta merkittävät asiat sekä tunnistaa ja arvioida riskit. Pelastussuunnitelma prosessi on jatkuva työ, jota tulee päivittää tilojen tai toiminnan oleellisesti muuttuessa ja myös määräajoin tarkastettava ajantasaisuus.

Ylläpito

Päivitys	
Pelastussuunnitelman viimeinen versio	06/2017
Pelastussuunnitelman päivityksestä vastaava henkilö ja päivitysväli	Turvallisuuspäällikkö xx päivitys vuodenvälein
Pelastussuunnitelman päivitystaajuus ja ajankohta	Pelastussuunnitelma päivitetään kerran vuodessa ja se tehdään lokakuussa omatoimisen palotarkastuksen yhteydessä
Varalla	

Tiedottaminen

Pelastussuunnitelmaan on kerätty tarpeelliset tiedot onnettomuuden ehkäisemiseksi ja onnettomuuden sattuessa tehtävät toimenpiteet. Pelastussuunnitelmaan tulee perehtyä jokaisen kiinteistössä toimivan. Turvallisuus syntyy yhdessä, joten pelastussuunnitelman ohjeet tulee kaikkien osata.

Tiedottaminen	
Pelastussuunnitelma on jaettu seuraaviin paikkoihin henkilöstön luettavaksi:	Sosiaalitulat, ilmoitustaulut ym.
Pelastussuunnitelma on jaettu henkilöstön käyttöön viimeksi	06/2017

Turvallisuusvalvonta

Turvallisuutta tulee valvoa määräajoin. Kiinteistönkäyttäjillä ja asukkailla tulee olla tieto, kuinka turvallisuuspoikkeamista ilmoitetaan.

Omatoiminen palotarkastus	
Omatoimisen palotarkastuksen vastuuhenkilö	Turvallisuuspäällikkö xx
Muut osalliset	Työsuojelupäällikkö xx ym.
Omatoiminen palotarkastus suoritusväli	Suoritetaan puolen vuoden välein huhti- ja lokakuussa. Tarkastuslista liite 5.

Turvallisuus puutteista ilmoittaminen

Tähän kuvataan järjestelyt kuinka turvallisuus puutteista ilmoitetaan ja kuinka ne ratkaistaan.

Esim. Henkilöstö puutteen huomattuaan ilmoittaa puutteesta esimiehelleen, joka ilmoittaa turvallisuusorganisaatiolle. Turvallisuusorganisaatio ratkoo viikoittain mahdolliset turvallisuuspuutteet ja valvoo korjauksen tai toimintatavan muutoksen.

Henkilöstön koulutus

Henkilöstön turvallisuusosaaminen ja kyvyt toimia onnettomuustilanteessa ovat avainasemassa riskien toteutuessa. Kuvaa alla olevaan taulukkoon mitä koulutuksia henkilöstön tulee suorittaa ja millä aikavälillä.

Henkilöstön koulutus

Tähän kirjataan tarvittavat kurssit ja niiden lisenssin kesto. Kirjaa koulutukset henkilöstöryhmittäin tai henkilöittäin.

Esimerkiksi:

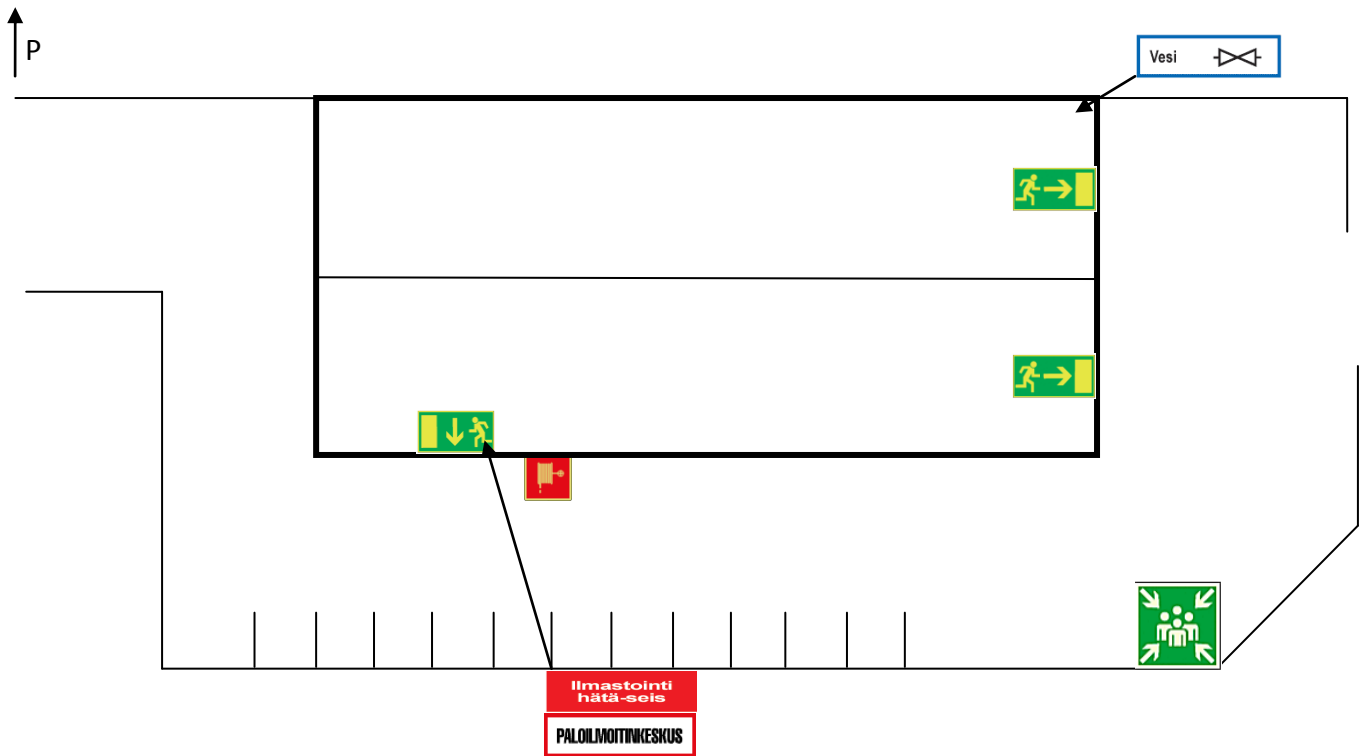
Turvallisuussuunnittelija: Alkusammutus kurssinjohtaja koulutus (5v), ym.

Tuotannossa työskentelevät: tulityökortti-koulutus (5v), työturvallisuuskortti-koulutus (5v) ym.

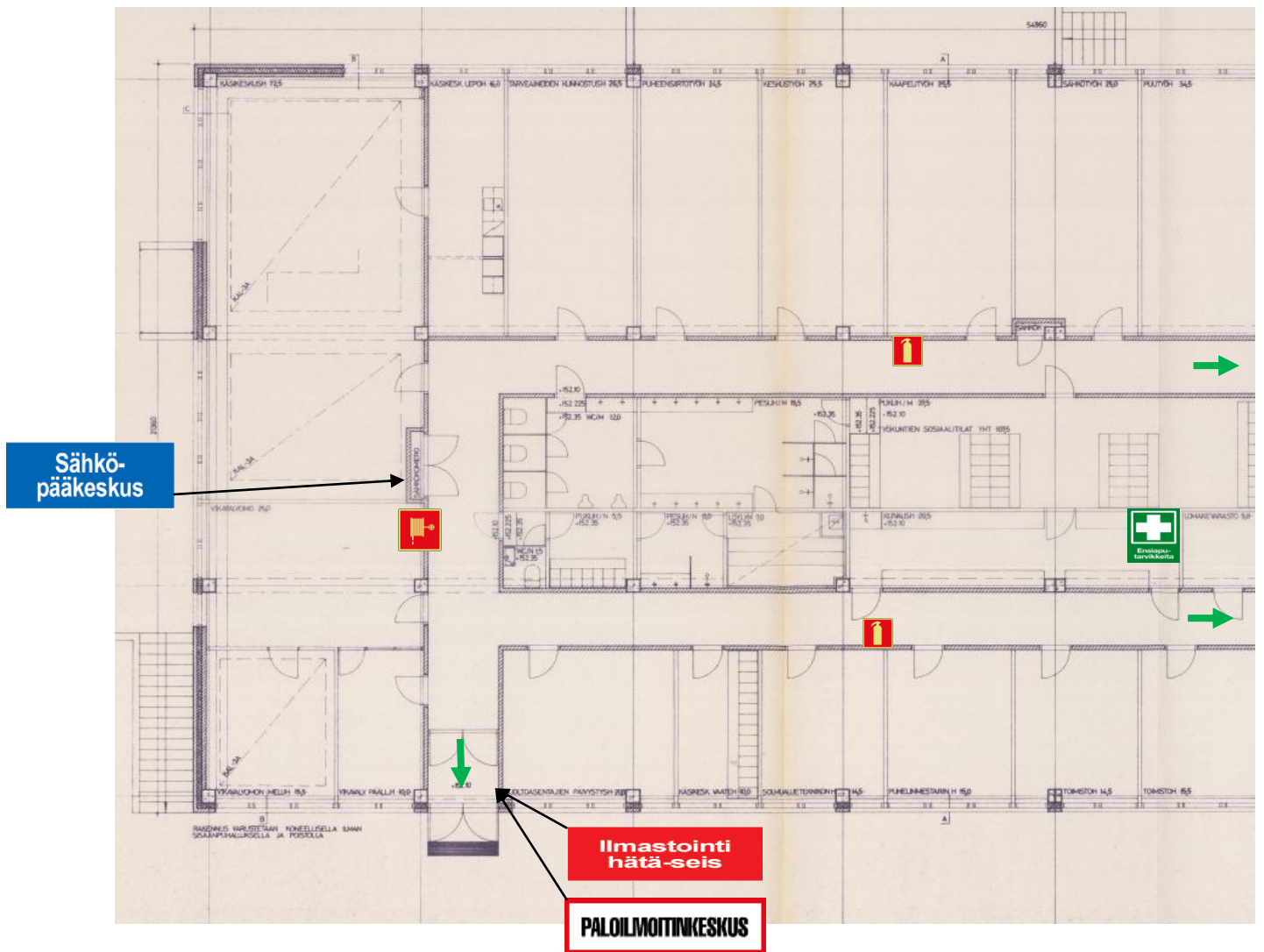
Koulutusten voimassaolopäivämäärät ja henkilömäärät kirjataan koulutusseurantataulukon (Liite 4) tai omaan seurantajärjestelmään.

LIITE 1: Asemapiirros (ESIMERKKI)

Muokkaa asema ja pohjapiirrokset sekä sijoita keskeisimmät turvallisuuskohdat piirrokseen merkeillä. Ilmakuva on myös hyvin havainnollistava, johon voi merkata tarvittavat merkit.

LIITE 2: Pohjapiirros (ESIMERKKI)

- Poistumisreitti
- Alkusammutin
- Paloposti
- Ensiaputarvikkeet

LIITE 3: Väestönsuojan tarvikelista (ESIMERKKI)

Materiaali on hankittava kaikkiin uusiin rakennuksiin ennen rakennuksen loppukatselmusta. Materiaali tulee tarkastaa säännöllisesti väestönsuojan tarkastuksen yhteydessä.

SUOJELUHENKILÖSTÖN MATERIAALI	Määrä alkavaa 100 asukasta kohti	Taloon tarvittava määrä	Talossa Oleva Materiaali	Puute
Suojanaamari + vss-suodatin	2			
Suojakypärä	2			
Suojalasit	2			
Ensiapulaukku + suojasidepakkaus	1			
Ensiside	2			
Joditabletit	2/asukas			
Säteilymittari (annosnopeutta ja annosta mittaava), yksi/kiinteistö, vain yli sadan asukkaan taloihin				
Opaskirja talosuojelusta	2			

VÄESTÖNSUOJAN MATERIAALI	Määrä/ Suoja	Taloon tarvittava määrä	Talossa Oleva Materiaali	Puute
Paarit	1			
Vedensäilytysaine, vesisäiliön tilavuuden mukaan				
Rautakanki	1			
Suojan merkitsemiskilpisarja	1			
Käsivalaisin	2			
Sankoruisku	1			
Suojan työkalut				
	Pajavasara		Katkaisutaltta	
	Voimaleikkuri		Veistokirves	
	Sorkkarauta		Käsisaha	
	Jakoavain		Ruuvitaltta	
	Vasara		Nauloja	
	Pelastusköysi			
Puuttuvan materiaalin hankinta:				

LIITE 4: Koulutuksen seuranta. (ESIMERKKI)

Koulutetut/koulutettu	Koulutus/harjoitus	Henkilömäärä(poissa)	Päivämäärä
Toimisto työntekijät	Poistumisharjoitus	4 hlö(poissa 0)	12.5.2017
Tuotanto työntekijät	Poistumisharjoitus	12 hlö(poissa 2)	14.5.2017
Tuotantotyöntekijät	Alkusammutuskoulutus	12 hlö (poissa 2)	14.5.2017

LIITE 5: Omatoimisen palotarkastuksen ohje (ESIMERKKI)

TARKISTUSLISTA	Kunnossa	Korjattava	Huomautus	Korjaaja	Korjattu	Jälkitarkastus
Osoitenumeroinnin näkyvyys						
Hälytysajoneuvojen pääsy (pelastustiet)						
Siisteys						
Palo-osastointi tiivis (ovet, läpiviennit)						
Palo-ovet toimivat (sulkeutuvat ja salpautuvat)						
Uloskäytävät (ei ylimääräistä tavaraa, merkinnot, avattavissa)						
Koneet ja laitteet (hyväksytyjä)						
Sähköasennukset (lailliset, hyväksytyt)						
Sisusteet (paloturvalliset)						
Lämmityslaitteet (hyväksytyt, oikea käyttö)						
Palavien aineiden säilytys (sallitut määrät)						
Alkusammutuskalusto (merkitty, tarkastettu)						
Palovaroittimet / paloilmoitinlaitteisto						
Henkilökunnan koulutus						
Tarkastuskohde	Päivämäärä ja paikka		Tarkastaja(t) ja allekirjoitus			

Toiminta hätätilanteissa ja hätäilmoitus

Kiinteistön osoite:

Rakennus:

Rakennuksen
kokoontumispaikka:

TULIPALO

PELASTA

Ensin loukkaantuneet ja vaarassa olevat.

ILMOITA

palosta hätäkeskukseen, **112**.

SAMMUTA

palo tai rajoita se sulkemalla muihin tiloihin johtavat aukot ja ovet.

OPASTA

palokunta paikalle.

HÄTÄILMOITUS

Soita hätäpuhelu itse, jos voit. **112**

Kerro, mitä on tapahtunut.

Kerro tarkka osoite ja tapahtumakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin.

Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.

Lopeta puhelu vasta saatuasi siihen luvan.

Opasta auttajat paikalle.

Soita uudestaan, mikäli tilanne muuttuu.

HÄTÄENSIAPU

TURVAA HENGITYS

Tajuttomalla potilaalla on aina vaarana tukehtua, kieli tukkii nielun tai oksennus. Avaa hengitystiet, jos potilas hengittää käännä kylkiasentoon. Jos potilas ei hengitä, aloita elvytys välittömästi.

TURVAA VERENKIERTO

Tyrehdytä runsas verenvuoto painan kädellä suoraan haavaan. Valmistaa sen jälkeen paineside saatavilla olevista tarvikkeista. Irrota kiristävät vaatteet.

Tajuttoman potilaan ensiapu ja elvytysohjeet

Kiinteistön osoite:

Rakennus:

1 Jos henkilö menettää tajuntansa, selvitä, onko hän herättävissä: puhuttele ja ravistele. Jos potilas hengittää, aseta kylkiasentoon ja soita **112. Tarkkaile hengitystä.**

2 Kun, henkilö ei herää, soita **112.**

Aseta puhelin kaiutintoiminnolle ja jatka auttamista.

3 Aseta autettava selälleen ja selvitä hengittääkö hän normaalisti.

Avaa hengitystie päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla. Tunnustele poskellasi ilmavirtaa, katso rintakehän liikettä.

4 Autettava ei hengitä normaalisti: aloita paineluelvytys, paina 30 kertaa.

Aseta kämmentyvi keskelle autettavan rintalastaa, toinen käsi alemman päälle. Paina rintalastaa kohtisuoraan alaspäin 30 kertaa.

5 Jatka puhaltamalla 2 kertaa.

Avaa hengitystie, sulje autettavan sieraimet, peitä suullasi autettavan suu ja puhalla rauhallisesti 2 kertaa, rintakehä nousee (liikkuu). Jatka rytmillä 30:2, kunnes ensihoitopalvelu ottaa vastuun tai autettava virkoaa.

Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa!

Yleinen vaaramerkki on nouseva ja laskeva hälyttimen ääni.

- **Mene sisälle ja kehota muita asukkaita tekemään samoin.**
- **Katkaise kiinteistön ilmastointi (IV-Hätäseis), sulje ja tiivistä ovet, ikkunat ja tuuletusaukot.**
- **Kuuntele ohjeita radiosta (YLE Radio Suomi) ja noudata niitä.**
- **Vältä puhelimen käyttöä.**
- **Älä lähde ulos ilman viranomaisten kehotusta.**

Poikkeusoloissa yleinen vaaramerkki kehottaa nopeaan suojautumiseen väestönsuojaan tai muuhun suojatilaan.

Lähimmän ulkoisen hälyttimen sijainti ja kuuluvuus taloon:

Hälytyksen varmentaminen jokaiseen rakennukseen:

--

Ohje kaasuvaaratilannetta varten

Hälytys

Älä poistu alueelta ilman viranomaisen lupaa. Voit joutua vaaraan matkalla!

Väestö hälytetään yleisellä vaaramerkillä (15), ja toimitaan sen mukaisesti. Lisäksi annetaan tietoja radion välityksellä.

Toiminta

- **Pysy SISÄLLÄ, älä mene kellariin tai väestönsuojaan.**
- **Hengitä kostean, ilmavan kankaan läpi, jos tunnet kaasun hajua.**
- **ULKONA poistu kaasun alta sivutuuleen, vältä hengästyminen.**
- **Pyri korkeampaan maastokohtaan, vältä alavia paikkoja.**
- **Suojaa hengitystä, silmiä ja ihoa kostealla vaatteella, sammaleella tms.**

Jos sisälle suojautuminen ei riitä, voivat viranomaiset kehottaa asukkaita siirtymään pois vaara-alueelta. Jos on pakko mennä ulos, suojataan silmät ja hengitys sekä käytetään tiivispintaista vaatetusta.

Ohje säteilyvaaratilannetta varten

Säteily

Suojautuminen vähentää ihmiseen kohdistuvaa säteilyä ja estää radioaktiivisten aineiden joutumista elimistöön. Oikealla suojautumisella säteilyn terveyshaittoja voi ratkaisevasti pienentää!

Hälytys

Väestö hälytetään yleisellä vaaramerkillä, ja toimitaan sen mukaisesti. Lisäksi annetaan tietoja radion välityksellä.

Toiminta

- **Parhaan suojan saat kellarikerroksessa tai rakennuksen keskiosassa.**
- **Sulje ikkunat ja ovet, tiivistä tuuletusaukot.**
- **Nauti joditabletit vasta viranomaisten kehottaessa.**
- **Suojaa ruokatavarat pölytiivisti ja varastoi juomavettä suljettaviin astioihin.**
- **Jos on pakko mennä ulos, käytä hengityssuojainta ja tiivispintaista pukua.**

Väestönsuojaan tai tilapäissuojaan suojaudutaan viranomaisen niin kehottaessa.

Ohje uhkatilannetta varten

Suhtaudu jokaiseen uhkukseen vakavasti !

- Ole rauhallinen ja ystävällinen
- Kuuntele, älä keskeytä
- Tarkkaile tilanteen kehittymistä
- Vältä tilanteen kärjistymistä esimerkiksi kiinni tarttumalla
- Vältä liikehdintää

Pommiuhkaus

Jos pommiksi epäilty esine löydetään tai saadaan pommiuhkaus puhelimitse tai muulla tavoin, toimi seuraavasti:

- Jos pommiuhkaus saadaan puhelimitse, niin yritä **pitkittää puhelua** ja saada mahdollisimman tarkat tiedot uhkauksen syistä ja kohteista, itse pommista, sen sijainnista ym.
- **Huomioi** soittajan mielentila, puheen tuntomerkit, ympäristöäännet ja muut mahdolliset asiat.
- **Älä sulje** puhelinta.
- **Ilmoita** pommiuhkauksesta heti esimiehellesi. Esimies ilmoittaa välittömästi poliisille.
- Liike, yritys tai vastaava suljetaan. Uhanalaiset tilat tyhjennetään ja alue eristetään riittävän laajalta alueelta, myös ylä- ja alapuoliset tilat.
- Suojeluorganisaatiosta järjestetään tilapäinen vartiointi alueen ulkopuolelle. Samalla tarkkaillaan onko havaittavissa epäilyttäviä esineitä.
- Pommiksi epäiltyyn esineeseen, pakettiin tai laukkuun **ei missään tapauksessa saa koskea**.
  - **Poliisin tultua paikalle toimitaan poliisin ohjeiden mukaan.**

Ohje toimintaan kiinteistötekniikan häiriöissä

Toiminta vesivahinkotilanteessa

Selvitä etukäteen veden pääsulun sijainti sekä huoneistokohtaisen sulun sijainti!

1. Katkaise vuotokohteesta ja sen läheisyydestä sähkö.
2. Tyrehdytä vuoto esimerkiksi sulkemalla veden pääsulku, joka sijaitsee:
  - Minimoi vesivahingot, kerää, imeytä ym.
3. Ilmoita asiasta
  - huoltomiehelle: puh.
  - vesilaitoksen vikailmoitukset: puh.
  - jälkivahinkojen torjunta: ota yhteys yrityksen vakuutusyhtiöön
4. Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta:

- Selvitä vesivaaran aiheuttaja.
- Jos kyseessä on vuoto, pyri tyrehdyttämään se.
- Pyri estämään veden pääsy rakennukseen, esim. muovipeitteitä käyttämällä johtamalla vesi pois päin
- Hälytä tarvittaessa lisäapua.

Toiminta sähkökatkon sattuessa

Varaa etukäteen sähkökatkoksien varalle taskulamppuja ja paristoja.

- Varmista, ettei hisseihin ole jäänyt ihmisiä.
- Tarkista sähkökatkoksen syy ja mahdollisuus palata normaaliin sähkön saantiin.
- Tiedota tilanteesta kiinteistössä oleville.

Huomioi kynttilöiden käytössä paloturvallisuus!

Sähköpääkeskus sijaitsee:

Sähkölaitoksen vikailmoitukset:

HUOM! Arvioi kuinka sähkökatko vaikuttaa yrityksen/laitoksen toimintoihin ja mitä tulee turvata sähkökatkon sattuessa esim. varavoimalla. (Lämmitykset, laitteet ym.)

Ohje palohälytykseen kiinteistössä, jossa on automaattinen paloilmoitin ja/tai sprinkleri

Selvitä etukäteen paloilmittimen ja sprinklerikeskuksen sijainti!

PALOILMOITINKESKUS

SPRINKLERIKESKUS

Palohälytys kiinteistössä:

1. Selvitä ja paikanna hälytys paloilmittimelta tai sprinklerikeskuksesta.
2. Tarkasta tila josta hälytys tulee.
  - Jos tilassa savua tai tulipalo
    - PELASTA
    - ILMOITA **112**
    - ALKUSAMMUTA
    - POISTU
    - OPASTA
  - Jos tilassa ei ole savua tai tulipaloa
    - Ilmoita **112**, ettei kohteessa ole paloa
    - tarkasta viereiset tilat (myös yläpuoli sekä alapuoli)
  - Jos sprinkleri on lauennut esimerkiksi ulkoisesta iskusta ja vettä tulee
    - Ilmoita **112** ja sulje päävesiventtiili, jottei tiloihin tule vesivahinkoa